

samlingens klockare. Orsaken till denna frågas väckande har varit, att klockare, i synnerhet i de norrländska länen, till följd af 1684 års författning, kunnat uppbära sina inkomster ända till 3000 Rdr. Detta har för dem blifvit en möjlighet dels derigenom att flera nyhemman ingått i skatt, dels ock derigenom att de uppbära den bestämda afgiften af hvarje hemmansdel, äfven om flera sådana kommit i en mans ego och begagnas i sambruk.

Ett sådant aflöningssätt och en sådan hög aflöning till en person med så ringa tjänstgöringsskyldighet måste ovilkorligen förefalla orimligt, och Lagutskottet har äfven insett detsamma, men på samma gång icke ansett sig, i strid mot 114 § Regeringsformen, kunna tillstyrka bifall till de härom väckta motionerna.

För min del anser jag klockarne böra hänföras till *kyrkobetjeningen* och icke till presterskapet, till följd hvaraf de presterliga privilegierna icke skulle komma att trädas för nära, om församlingarne erhöle tillstånd att bestämma klockarelönerna; men äfven om Riksdagen skulle vara af samma tanke, som hittills Lagutskottet, finner jag icke hinder möta att fatta beslut i ofvan angifna syfte. Vinner detta Riksdagens bifall och Kongl. Maj:ts fastställelse, kan ju frågan, enligt 114 § Regeringsformen, underställas kyrkomötet. På grund häraf får jag vördsammast föreslå:

att, med upphäfvande af 1684 års författning, församlingarne må lemnas öppen rätt att bestämma klockarens aflöning.

Om remiss till Lagutskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1874.

P. Jonsson.

N:o 47.

Af Herr Petter Magnus Johansson från Calmar län: Om indragning af kronofogdetjensterna och öfverflyttandet på länsmännen af de göromål, som nu äligga kronofogdarne.

En bland de tjänster, som, till åstadkommande af besparingar i de allmänna utgifterna, utan tvifvel lättast skulle kunna umbäras, är kronofogdebefattningen. Detta finner man vid granskning af instruktionen för kronofogdarne den 10 Nov. 1855.

De förnämsta göromål, som enligt denna instruktion åligga kronofogdarne, afse dels polis- och åklagaremakten samt uppbörden.

I afseende å polis- och åklagaremakten åligger det kronofogde att tillse, att allmän ordning och säkerhet inom fögderiet upprätthållas samt att, om förbrytelse häremot förekommer, eller öfverträdelse upptäckes, som tillhöra allmän åklagares handläggning, sjelf eller genom underlydande länsman besörja deras lagliga befrande.

Hvar och en inser, huru omöjligt det är för en kronofogde att ansvara för ordningens upprätthållande inom fögderiet. Skulle man, hvarje gång en ordning förefölle, nödgas uppsöka den ofta på 4 å 8 mils afstånd boende kronofogden, så skulle fridstörarne nog länge kunna ohämmadt fortsätta sitt öfverdåd.

Hvad beträffar åklagaremaktens utöfning, så öfverlemnas den oftast af kronofogdarne åt länsmännen. 6 § i ofvannämnda instruktion ålägger icke ovilkorligen kronofogdarne att vara närvarande vid tingen, för att utöfva åklagarekallet, utan endast der infinna sig för att tillse att länsmännen äro tillstädes. Visserligen lider det allmänna icke stor skada härigenom, ty länsmännen äro sällan okunnigare i åklagareyrket än kronofogdarne, men då kronofogdarne enligt instruktionen kunna inskränka sin åklagareverksamhet derhän, att de resa till tingen, för att tillse, att länsmännen der äro närvarande, så visar detta, huru obehöfligt sjelfva embetet är i och för åklagaremaktens utöfning, enär kontrollen å länsmän i detta afseende, derest sådan behöfves, lättast kan åstadkommas af häradshöfdingarne, genom anmälan hos Konungens befallningshafvande, om länsmannen utan laga förfall uteblifver från tingen.

Beträffande uppbörden af de ordinarie statsmedlen och inkomsterna samt de extra ordinarie utlagorna och bevillingarne, så kunde dessa göromål öfverlemnas åt länsmännen. Den obetydliga borgenssumman, som af kronofogdarne ställes, skulle lätt kunna ställas af länsmännen.

Uppbördsstämorna infalla vanligen vid den tid, då länsmännen äro temligen lediga från andra göromål. De skulle således utan svårighet kunna åtaga sig detta det viktigaste af kronofogdarnes göromål. Dessutom begagna kronofogdarne redan nu länsmännens biträde vid indrifning af restantier, hvilket måhända är den besvärligaste delen af befattningen med uppbörden, och om uppbördsdistrikten blefve mindre vidsträckta, behöfde uppbördsstämorna ej hörjas så tidigt, hvarigenom jordbrukaren finge lättare att afsätta sina produkter före tiden för de offentliga pålagornas utgörande.

En del af kronofogdarnes öfriga tjensteåligganden äro föga tidsenliga, såsom åliggandet att med uppmärksamhet följa näringarnes tillstånd och vaka öfver efterlefnad af författningarne om handel, handverk och fabriker. Icke lära våra näringar erhålla någon bättre eller sämre blomstring, om kronofogdarne taga sin skyddande hand ifrån dem. Med stöd af hvad jag nu anfört, föreslår jag,

att samtliga kronofogdetjensterna vid de nuvarande innehafvarnes afgång må indragas, samt att Riksdagen måtte ingå till Kongl.

Måjt med underdånig anhållan, att instruktionen för länsmännen måtte så omarbetas, att de göromål, som för närvarande åligga kronofogdarne och äro för statens ändamål gäneliga, må uppdragas åt länsmännen.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1874.

P. M. Johansson,
från Calmar län.

N:o 48.

Af Herr Pehr Benjaminsson: Om grundrätternas och kronotiondens aflösning och kapitalisering.

Vid många föregående riksdagar hafva motioner blifvit väckta om grundskatternas och kronotiondens aflösning, hvilka för närvarande betunga den svenska jorden, men dessa motioner hafva hittills alltid än af det ena och än af det andra svepskålet af Riksdagen blifvit afslagna, och Statsutskottet hade vid förlidet års riksdag afstyrkt de då i fråga väckta motionerna, hufvudsakligen af det skäl att frågan om indelningsverkets indragning borde föregå, och att grundskatternas och kronotiondens omsättning i penningar såsom förberedande åtgärd borde bringas till verkställighet innan aflösningen företoges, hvilket utskottsutlåtande blifvit af Riksdagen bifallet, men detta har endast varit en invändning för att denna gång, liksom alla föregående, undanskjuta frågan och ännu låta grundskatterna och kronotionden trycka den svenska jorden; men då grundskatterna och kronotionden efter min förmodan icke hafva sammanhang med indelningsverkets aflösning och grund-